

Devot de sant Jaume, admirador del Quixot

Els primers quatre mesos de Mariano Rajoy al capdavant del govern espanyol han evidenciat que Galícia i Castella – la Manxa són els seus territoris prioritaris. La resta d'autonomies governades pel seu partit –especialment el País Valencià– no gaudeixen d'aquest tracte tan preferent. Al PPCV se'n fan creus, però callen.

La relació de Mariano Rajoy amb el País Valencià és tan distant com les visites que ara hi fa. Amb prou feines si acudeix a la mascletada de rigor de cada març, a diferència d'abans, quan sovintejava pràcticament cada comarca i elevava el govern de la Generalitat al qualificatiu de modèlic. Tot allò, però, fou abans de *Gürtel*.

Perquè del febrer del 2009 ençà, les coses han canviat molt. El març d'aquell any, per exemple, Alberto Núñez Feijóo va derrocar el bipartit gallec i va iniciar un cicle pletòric per al PP, culminat el 2011 amb una victòria massiva a les eleccions autonòmiques i la majoria absoluta de què ara gaudeix el partit al Congrés dels Diputats. Una acumulació de poder que inclou Castella – la Manxa, on la secretària general de la formació, María Dolores de Cospedal, va posar fi a 28 anys continuats de governs socialistes.

De tots els èxits territorials d'aquell curs tan prolífic –el manteniment del País Valencià, Madrid, Castella-Lleó, Múrcia i la Rioja, la reconquesta de les illes Balears, Aragó i Cantàbria i l'estrena als executius extremeny i manxec– sens dubte fou el triomf de Cospedal, aquell que més va omplir d'orgull Rajoy.

Perquè fou ell qui apostà per ella al tens congrés de València, el 2008, quan la segona derrota electoral davant José Luis Rodríguez Zapatero va provocar un sotrac notable que va dur determinats sectors a provar de rellevar-lo de la presidència del partit. Rajoy se'n va sortir i

va jugar fort per Cospedal, que ja havia demostrat la vàlua al capdavant del PP manxec, després del fracàs estrepitos que havia estat la regència d'Adolfo Suárez fill. Una Cospedal que, abans, havia estat sots-secretària d'estat dels governs de José María Aznar i consellera de Transport i Infraestructures del gabinet d'Esperanza Aguirre.

Feijóo, de la seua banda, va posar punt i a banda a la llarga etapa a la presidència del PP gallec d'un Manuel Fraga amb qui Rajoy mai no sintonitzava gaire. Després de tres lustres de fraguisme al partit i a la Xunta i d'haver generat la sensació que, sense el seu lideratge, el partit se n'aniria en orris, Feijóo va alternar la boina i el birret a fi d'aconterar tothom. Va rebre-hi, i a la primera contesa electoral, el març del 2009, va obtenir una majoria absoluta alliberadora. Tant per a ell com per a Rajoy, que va aprofitar-la per a consolidar la seua posició interna.

D'aleshores ençà, Rajoy ha tractat Núñez Feijóo i Cospedal com els seus dos barons més avantatjats, i no se n'ha amagat. Ans al contrari, des del desembre passat, un cop va prendre les regnes de l'executiu espanyol, aquestes preferències encara s'han fet més visibles.

No li importa gens que els populars tinguen com a joies de la corona Madrid –6,5 milions d'habitants– i el País Valencià –5 milions–, que acullen vora la meitat dels 25 milions de persones amb governs autonòmics del PP. Gallecs –2,8 milions– i manxecs –2,1– tan sols sumen 4,9 milions d'habitants, el 20% del total

Mariano Rajoy, president del govern espanyol i

que en tenen, però en canvi han estat els més ben tractats als primers pressupostos generals de Rajoy. Conjuntament amb el País Basc, que a començament de l'any 2013 –com Galícia, si Núñez Feijóo no decideix d'avançar-les– cridarà els seus ciutadans a les urnes. Gallecs i bascos són els únics que han vist com se'ls apujaven les inversions estatals, mentre els manxecs són els que menys reduccions han patit.

Ni Madrid ni el País Valencià no són, per contra, autonomies còmodes per a

del PP, amb els presidents de Galícia, Alberto Núñez Feijóo, i de Castella - la Manxa, Dolores de Cospedal, que a més és secretària general del partit.

Rajoy. En el primer cas, perquè manté diferències ideològiques importants amb Esperanza Aguirre, sobretot en matèria econòmica. Una manca d'empatia que s'ha multiplicat per dos amb l'accés d'Ana Botella a l'alcaldia de Madrid. Tant Aguirre com Botella encarnen l'azarisme en estat pur.

Pel que respecta al País Valencià, l'alleujament per la dimissió de Francisco Camps i la substitució per Alberto Fabra només ha servit perquè s'obriuen les finestres. Si més no, s'hi pot respirar,

pensa Rajoy, però una cosa molt diferent és que considere modèlica la manera de governar del PPCV, tal com va sentenciar anys enrere. Un penediment paral·lel al ja famós "vull un govern com el que presideix Matas" que Rajoy mateix va pronunciar a les Illes el 2004.

L'exculpació de Camps al judici pel *cas dels vestits* no ha fet sinó augmentar encara més el regust amarg que li ve a la boca a Rajoy cada cop que pensa en el País Valencià. Recol·locar-lo no és tasca fàcil, i les declaracions de l'ex-president

de la Generalitat tampoc no ajuden gaire: a la revista *Telva* va afirmar que es trobava "preparat com mai" per a presidir el Consell o el govern espanyol.

La causa que s'instrueix al Tribunal Superior de Justícia valencià (TSJCV) pel presumpte finançament il·legal del PPCV, tampoc no ajuda a calmar els ànims. El calendari va farcit de dates en què hauran de declarar caps visibles del partit i en què tornaran a visitar la sala penal de l'alt tribunal valencià *personalitats* de la talla de Francisco Correa.

El president del Congrés, Jesús Caldera, rep del ministre d'Hisenda, Cristóbal Montoro, els primers pressupostos de Rajoy. Els valencians hi perden posicions, a diferència de gallecs i manxecs.

Pablo Crespo o Álvaro Pérez. La setmana passada, el magistrat José Ceres va començar la ronda d'interrogatoris amb les declaracions dels alts funcionaris de la Generalitat Isaac Vidal, Dora Ibars i Joige Guarro. Si, com resulta previsible, tot plegat acaba en un altre judici, les notícies que exportarà el País Valencià continuaran essent ben dolentes.

De moment, les que arriben a la Moncloa i al número 13 del carrer de Gènova són de caire econòmic, i si l'una catastròfica, l'altra encara més. L'endeutament del País Valencià és tan enorme que ha circulat el rumor que aquesta setmana hi hauria una intervenció controlada per l'estat. Una intervenció que, d'alguna manera, ja hi és *de facto*. Els avançaments de les transferències han estat una constant els darrers mesos, com també l'ajuda de l'Institut de Crèdit Oficial (ICO) per tal de pagar les factures pendents als proveïdors, molt superior a la de la resta d'autonomies.

Encara està per veure, però, que Rajoy gose intervenir una autonomia com la valenciana, la quarta en pes demogràfic i que és governada pel PP de fa 17 anys. Seria assumir la malignitat d'una gestió que fins fa poc era públicament lloada. Els cops d'efecte, el president espanyol

se'ls pot guardar per a unes altres que també travessen una situació molt complicada, però en què les responsabilitats del PP són molt menors. Castilla – la Manxa, per exemple.

Les lliçons de Cospedal. De moment, potser per a aplanar el camí al seu líder, Maria Dolores de Cospedal ja ha pres algunes mesures recentralitzadores. La més cridanera, l'eliminació del defensor del poble manxec, per tal d'evitar duplicitats. Una mesura simbòlica que Núñez Feijóo i Fabra no pensen adoptar –perquè es tracta de nacionalitats històriques i de dues autoritats, el Valedor do Pobo i la Sindicatura de Greuges, fortament arrelades–, però que sí que posa en perill els vice-síndics respectius, tres a Galícia i dos al País Valencià, i alguns assessors.

Cospedal ha maldat perquè el PP es persone en la causa del finançament il·legal del PPCV

L'alliçament de Cospedal als seus col·ligionaris no s'atura ací, ni de bon tros. Com a número dos del PP estatal, la presidenta manxega ha ordenat la presentació d'una querrela en què pretén que el partit es persone en la causa del finançament il·legal del PPCV: Una notícia d'impacte que ha incomodat la filial valenciana –atapeïda d'encausats– i que obliga Fabra a ser més bel·ligerant contra la corrupció. Fet i fet, el cap del Consell ha anunciat que la direcció del PPCV que eixirà del congrés que es farà a Alacant els dies 19 i 20 de maig no inclourà cap encausat.

La decisió de personar-se al procediment judicial en qüestió ha despertat tants recels al carrer de Quart de València que fins i tot n'hi ha que avisen de la condició de fiscalitzador dels comptes que té la direcció de Gènova, obligada a supervisar els comptes de tot el partit i no sols els seus. Amb tot, la posició de Cospedal és ferma i vol demostrar que Correa, Pérez i companyia van fer servir el PP per al seu profit personal, emparats en la bona fe dels dirigents del partit al País Valencià. Una jugada que ha rebut l'aquiescència de Rajoy i que aixeca suspicàcies al PPCV:

Quan el 3 de gener passat l'estat avalà la Generalitat Valenciana per tal d'evitar un impagament de 123 milions d'euros al Deutsche Bank, Cospedal féu saber als manxecs, a través de la conselleria d'Hisenda de la Junta, que Castilla – la Manxa no es trobava en la situació de fallida del País Valencià i va garantir la solvència de la seua administració a l'hora de satisfer els venciments previstos.

Encara més distanciada del PPCV que Rajoy, Cospedal ha evitat tantes visites com ha pogut al País Valencià des que va erigir-se en secretària general del partit. La mala relació amb Camps era notòria, fins al punt que va plantar-li cara en un tema tan sensible com l'aigua –amb la pretesa derogació del transvasament Tajo-Segura, que ara, amb Fabra, ha recuperat amb la petició d'una reserva estratègica– i no va deixar que aquest tutelara la seua successió. Mentre el dimissionari president valencià defensava Paula Sánchez de León com a nova presidenta, Gènova va evitar-ho de ple. Els mesos anteriors, Cospedal ja havia intensificat les converses amb Alberto Fabra, de qui es refiava bastant més. Aquest estava avisat que, en cas d'ei-

xida de Camps, en seria el substitut. I Camps, que havia nomenat Sánchez de León consellera –primer–, consellera i portaveu –després– i vice-presidenta –al final–, va haver de patir la intromissió de Madrid i la imposició d'un Fabra en qui no confiava tant. I Fabra, així que va poder, va desfer-se de Sánchez de León. Avui, l'escollida de Camps per a rellevar-lo és delegada del govern al País Valencià, un càrrec menor i de clara submissió als dictats de Moncloa i, per extensió, del PP. De Rajoy i Cospedal, vaja.

L'estreta relació entre tots dos es palesa quan s'analitzen els comptes de l'estat per a enguany, que la setmana passada van aprovar-se al Congrés gràcies a la majoria absolut del PP. Castella – la Manxa tan sols perd el 8% de les inversions, mentre que al País Valencià baixen del 35%. A Catalunya, amb un 45% menys d'inversions, la davallada resulta encara més sensible. A les Illes, la caiguda és del 22%.

Els regals a Feijóo. Les úniques autonomies que veuen com creix la inversió de l'estat en temps de crisi són les dues on hi haurà eleccions abans dels onze mesos vinents: el País Basc –un 15% més– i Galícia, on l'estat destinarà un 9% més de diners que no el 2011.

En el cas gallec, a més, els pressupostos comporten un premi afegit: l'enllestiment de la connexió de gran velocitat entre Zamora i Ourense, que significarà un pas de gegant en el projecte d'enllaçar, amb TGV, Madrid i Galícia. Una obra caríssima –per bé que no tant com ho hauria estat si la connexió s'haguera fet per Lleó i Lugo, el trajecte natural i per on discorre l'A6, però que té l'impediment de superar el port del Cebreiro– que es durà a terme en detriment d'unes altres infraestructures en cartera, la més important de les quals, segons la UE, el corredor mediterrani.

El govern espanyol, en canvi, acaba d'aprovar un seguit d'obres del TGV a Galícia per un valor global de 1.650 milions d'euros, i els pròxims quatre anys dedicarà poc més de 1.200 milions (vegeu pàg. 56-59) a la tercera via ferroviària del corredor mediterrani. Un projecte que necessita una inversió total de 20.000 milions d'euros.

Per si no n'hi havia prou, Núñez Feijóo, com Cospedal, tampoc no ha perdut

Alberto Fabra dialoga amb Esteban González Pons, vice-secretari d'estudis i programes del PP que s'ha quedat sense ministeri; al darrere, Rita Barberà i Alfonso Rus. Ningú no gosa qüestionar Rajoy.

l'ocasió de comparar-se amb l'administració valenciana. Recentment, amb motiu dels canvis del seu executiu per la marxa a Madrid de la consellera Marta Fernández Curràs –el PPCV– a diferència del PP gallec, no té ministres ni secretaris d'estat [vegeu EL TEMPS 1.445]–, Feijóo emfasitzava la seua “política d'austeritat” i deia que, a diferència de la Generalitat Valenciana, el seu govern és un “exemple de rigorositat amb els comptes públics”.

Al gener, coincidint amb la concessió de l'aval de l'estat al Consell, Feijóo ja hi havia marcat distàncies. “Els comptes públics han de formar part de la solució per a eixir de la crisi, no ser-ne el problema; Galícia no pot trobar-se en la situació financera d'unes altres comunitats, com Catalunya o la Comunitat Valenciana”, va dir aleshores.

Rajoy dedicarà 1.650 milions a la connexió Zamora-Ourense, la seua obra capital

Feijóo fou un dels dirigents del PP més crítics amb Camps, mentre compatibilitzava la condició d'encausat amb la de president valencià. “Cal esclarir amb intensitat què passa” amb Camps, va dir dos mesos després de saber-se'n la implicació en el *cas Gürtel*. Encara pitjor, quan Camps es va fer un fart de dir que estava “tranquil” i “feliç”, Feijóo li va respondre públicament que “no n'hi ha per a estar-ne gens, de content”.

En camps com l'ensenyament, Feijóo també s'ha vantat de les diferències amb el País Valencià. La setmana passada, quan se sabé que la Conselleria d'Educació de Maria José Català volia augmentar el nombre d'alumnes per aula, Feijóo va declarar que això a Galícia no passaria.

El menyteniment arriba fins i tot a l'àmbit del turisme. Alhora que ha aprovat una inversió conjunta de 60 milions d'euros als paradors de Muxia (la Corunya) i de Molina de Aragón (Guadalajara), on encara no s'ha posat la primera pedra, Rajoy ha aturat en sec el que hi ha en construcció a Morella (Ports), per l'acabament del qual només resten 11 milions. El seu cor, però, resta dividit entre sant Jaume i el Quixot.

Víctor Maceda